

Lunds universitet
Kinesiska kandidatkurs
Kandidatuppsats
Ht. 2009
Handledare: Michael Schoenhals

Kinesiska migrantarbetare och deras familjer.

En analys i hur barnens liv har förändrats.

LUNDS
UNIVERSITET

Peter Lindqvist

Sammanfattning

Denna uppsats redogör hur de kinesiska migrantarbetarnas frånvaro påverkar sina familjer. Trots att familjens ekonomi får ett lyft så är det många barn som känner stor ensamhet och otrygghet. Tidigare var det väldigt få i det Kinesiska samhället som tog detta på allvar. Men under de senaste åren har detta problem fått mycket stor uppmärksamhet, efter det att media rapporterade om många tragiska öden. I Kinas strävan efter utveckling och tillväxt så är detta en grupp som har fått betala ett mycket högt pris. Denna uppsats gör en analys av hur livet har förändrats för migrantarbetarnas barn.

摘要

这篇论文表明中国农民工外出务工之后对他们的家庭有什么影响。虽然外出务工会对这些家庭的经济起到增加作用，但是留给他们的孩子们却是寂寞和不安全。以前中国的社会不是很重视这个问题，但经过中国媒体很多播报关于留守问题之后，整个社会就开始对这个问题重视起来。在中国发展的时间，这个特殊群体受了不少苦。这篇论文主要分析中国外出务工的农民工孩子们的生活有什么改变。

Innehållsförteckning

Kapitel 1:

Sammanfattning	2
Innehållsförteckning	3
Syfte	4
Bakgrund	5

Kapitel 2:

Migrantarbetarnas livssituation	8
Hur de barn som lämnas kvar påverkas	12
Kommunikation mellan migrantarbetarna och deras familjer	14
De fyra vanligaste sätten som ett barn kan tas omhand på	16
En ensam förälder tar hand om barnet	16
Barnets far- eller morföräldrar tar hand om barnet	18
En nära vän, granne eller släkting tar hand om barnet	19
Barnet tar hand om sig själv, eller ett syskon tar hand om barnet	20

Kapitel 3:

Hur medföljande barn påverkas	22
Hur deras skolgång påverkas	22

Kapitel 4:

Hur ser framtiden ut för migrantarbetarna?	25
--	----

Kapitel 5:

Slutsats	27
Källförteckning	27

Syfte

Slutet på 1970- och början på 1980-talet var en tid med många förändringar i Kina. Tidigare hade landsbygdsbefolkningen inte kunnat flytta fritt som de själv behagade, och framför allt, inte haft rätt att utan vidare söka arbete i och bosätta sig i städerna. Men de nya reformerna innebar en förändring som tillät ökad rörlighet vilket skapade helt nya möjligheter. De ekonomiskt välutvecklade städerna lockade med arbete och rikedomar. Detta gjorde att många bönder valde att bege sig dit för att förbättra familjens ekonomiska situation.

Det finns idag många förlorare som har kommit tillbaka till sina familjer utan pengar. Men vinnarna är fler. Ekonomiskt har de lyckats med att ge sin familj ett bättre liv. Trots detta att dess välstånd har ökat så blir familjemedlemmarna ofta negativt påverkade av det tomrum som uppstår i hemmen. Syftet med denna uppsats är att undersöka hur migrantarbetarnas barn direkt, eller indirekt har påverkats av den här antydda omvandlingen i Kina. För att ge ett helhetsperspektiv på denna fråga så kommer uppsatsen även att inkludera en begränsad undersökning av migrantarbetarnas livssituation.

Till denna uppsats kommer jag att använda mig av källor på svenska, engelska och kinesiska. Alla översättningar kommer att vara utförda av mig om inget annat anges.

Bakgrund

Efter det att Deng Xiaoping, som det brukar heta ”öppnade dörren till utlandet” och började reformera det ekonomiska samhällssystemet, så började ekonomin i Kina att ta fart på allvar.¹ En av de första reformerna som Deng genomförde var att de enskilda bönderna skulle få välja om de ville tillhöra det kollektiva systemet, eller övergå till att själva ansvara för produktionen. Det tidigare kollektiva systemet hade lett till att produktiviteten blev låg. Att slita hårt på fältet för kollektivet gagnade dem inte tillräckligt.²

Att bönderna själv skulle ansvara för produktionen hade politikerna i Sichuan provinsen experimenterat med tidigare. Innan kulturrevolutionen hade Sichuan haft en lång erfarenhet av att vara självförsörjande på mat. Men det vanstyre som rådde under kulturrevolutionen hade lett till att man behövde importera mat från andra provinser. År 1976 så började man experimentera med ett system som liknar dagens. Detta ledde i sin tur till en produktionsökning på 24 % mellan år 1976-1979.³

I det nya systemet med eget ansvar över jordbruket så fick bönderna själv organisera produktionen. De fick även behålla en större del av den vinst som genererades. Effekterna av detta blev att både deras motivation och produktion ökade. Ekonomin på landsbygden fick ett lyft och en stor mängd bönder kunde ta sig själva ut ur fattigdomen.⁴ Mellan 1979 och 2005 har människor som lever under fattigdomsstrecket på landsbygden minskat från 30.7 % till 2.6%.⁵ Till en början så var det bönderna i de fattigaste byarna som började tillämpa detta system. När det visade sig vilka fördelar det nya systemet hade så började även de mer välbeställda byarna att ta efter.⁶ Då bönderna fick mer kontroll över sin produktion så började de att effektivisera jordbruket. I det tidigare kollektiva systemet hade bönderna arbetat i

---

1 Zeng Shaoyang & Tang Xiaoteng. *Shehui Bianqian Zhong De Nongmin Liudong*. Jiangxi Renmin Chubanshe. Sid: 32

2 Hägerdal. Hans. *Kinas Historia*. Historisk Media. Sid: 345

3 Spence. Jonathan D.. *In Search For Modern China*. W.W Norton & Company. Sid: 642

4 Naughton. Barry. *Growing Out Of The Plan*. Cambridge University Press. sid: 5

5 Murphy. Rachel. *Labour Migration And Social Development In Contemporary China*. Routledge. Sid: 17

6 Hägerdal. Hans. *Kinas Historia*. Sid: 346

övertal och nu blev många av dem arbetslösa. I vissa byar började man till och med säga ”det som tidigare krävde 10 man kräver nu bara 2”.⁷

I början av 1980-talet hade Deng Xiaopings politik resulterat i att regionerna vid östkusten lockade till sig stora mängder utländska investeringar. Dessa investeringar gjorde att tillväxten steg kraftigt. Många företag utvecklades i snabb takt och nya sektorer tillkom. Vid denna tidpunkt ökade behovet av arbetskraft vid östkusten. Många av de bönder som var i behov av ett jobb, eller de som ville öka sin inkomst började emigrera till städerna för att söka arbete.

År 1988 hade Kina cirka 26 miljoner migrantarbetare. Året därefter steg detta till cirka 30 miljoner. Mellan år 1991 och 1995 skedde den största procentuella ökningen av migrantarbetare. År 1993 hade Kina cirka 62 miljoner migrantarbetare och år 1995 var det cirka 75 miljoner.⁸

Efter 1997 påverkades Kina negativt av den rådande ekonomiska krisen i sydost Asien. Detta gjorde att politikerna i Beijing valde att vidta åtgärder för att kyla ner ekonomin. Detta resulterade i att många arbetstillfällen försvann och många blev arbetslösa. Mellan 1999 och 2000 förlorade cirka 18 miljoner kineser sina jobb. Trots de dystra ekonomiska tiderna så fortsatte bönderna från landsbygden att flytta till städerna för att söka arbete. En anledning till att antalet migrantarbetare ökade var att lönsamheten för jordbruksprodukter hade sjunkit.⁹ År 2000 hade antalet migrantarbetare i Kina ökat till 121 miljoner. Detta var nästan 25 % av alla arbetsföra bönder och år 2001 hade antalet migrantarbetare stigit till cirka 130 miljoner.¹⁰

De låga produktionskostnaderna är Kinas främsta vapen på den globala marknaden. Det är tack vare migrantarbetarna som detta har kunnat uppnås. Den låga utbildningsnivån som råder hos de flesta migrantarbetare gör att de bara kan få smutsiga, hårda och lågavlönade jobb. Det är arbeten med låg status som infödda stadsbor inte vill ha. Vilopauser är på de flesta arbetsplatser obefintliga och övertid betalas bara ut ibland. Många migrantarbetare upplever

---

⁷ Pan Qiangen & Qian Jiabao. *Zhongguo Nongcun Xue. Xia*. Zhonggong Zhongyang Dangxiao Chubanshe. Sid: 64

⁸ Zeng Shaoyang & Tang Xiaoteng. *Shehui Bianqian Zhong De Nongmin Liudong*. Sid: 36

⁹ Zeng Shaoyang & Tang Xiaoteng. *Shehui Bianqian Zhong De Nongmin Liudong*. Sid: 38

¹⁰ Zeng Shaoyang & Tang Xiaoteng. *Shehui Bianqian Zhong De Nongmin Liudong*. Sid: 39

att de blir diskriminerade ur många aspekter. De står i det närmaste helt utanför arbetsrättsliga och sociala skyddsnät. De som skadar sig i sitt arbete får oftast inte den ersättning de har rätt till.¹¹ Trots att de har bidragit till sitt lands ökade ekonomiska tillväxt så mycket, så får de ringa eller ingen uppskattning. Undersökningar visar att en migrantarbetare kan tjäna nästan 50 % mindre än en infödd stadsbo. Detta även om arbetsuppgifterna är likvärdiga.¹² Trots denna behandling så fortsätter bönderna att resa in till städerna för att söka arbete. De har hört av de migrantarbetare som kommer tillbaka att städerna är så vackra, man kan tjäna pengar och att man har en bättre tillvaro där. Detta lockar många unga som vill söka lyckan och slippa det hårda arbetet med jordbruket.

Denna våg av bönder som beger sig till städerna kommer med all sannolikhet att fortsätta ett tag till. År 2005 fanns det cirka 150 miljoner migrantarbetare i Kina. Varje år förväntas den siffran stiga med över fem miljoner.¹³

Kinas nationella statistikbyrå har beräknat att Kina har cirka 10 miljoner barn som har minst en migrantarbetarförälder.¹⁴ Från tidigt 1980-tal har många barn till migrantarbetare fått stora psykosociala problem på grund av föräldrarnas frånvaro. Tidigare uppfattade inte samhället detta som ett bekymmer. Först efter att några tragiska fall rapporterades i media har problemet fått stor uppmärksamhet.¹⁵

---

11 Zeng Shaoyang & Tang Xiaoteng. *Shehui Bianqian Zhong De Nongmin Liudong*. Sid: 289

12 Zeng Shaoyang & Tang Xiaoteng. *Shehui Bianqian Zhong De Nongmin Liudong*. Sid: 387

13 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Shehui Kexue Wenxian Chubanshe. Sid: 3

14 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 4

15 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 5

Alla föräldrar som lämnar sina barn, sin familj och hemby har alla starka skäl till varför de beslutade att emigrera till städerna. Den ekonomiska situationen i byn var möjligtvis inte god nog. Familjens ekonomi hade möjligtvis problem. Deras barn skall möjligtvis gå på högskola om några år, eller så planerar de att bygga ett hus. Till allt detta behöver familjen mer pengar. Undantagsvis finns det andra skäl, men i de flesta fall är det på grund av familjens ekonomi som ena eller bägge föräldrarna lämnar hembyn för att söka arbete i städerna. Det första problem som möter dem är att det är mycket dyrare att leva och bo i städerna. Familjerna har oftast ett mycket litet kapital med sig när de flyttar. Det skulle inte räcka till att försörja alla om hela familjen skulle följa med. Därför väljer de flesta att låta barnen stanna kvar i hembyn.¹⁶

De migrantarbetare som beger sig till städerna får uppleva en helt ny värld. Den plats de lämnade bakom sig hade en mycket lugn och trygg vardag med inte så många förändringar. Men den nya platsen har en helt annorlunda situation. Högt tempo och mycket stress är en vardag de får anpassa sig till. En vardag för många stadsbor som till exempel att gå över en gata blir en utmaning för många nyanlända. De är ett av de många hinder och utmaningar som de måste klara av. De som anpassar sig har ekonomiska möjligheter som de inte kunnat få i sin hemby.¹⁷

En migrantarbetares status är högre än en bondes.¹⁸ Det hårda jobbet och den låga ersättningen som jordbruket erbjuder påverkar den allmänna synen på detta arbete. Det är speciellt unga som har en negativ syn på jordbruket. Många av dem använda uttrycket ” 仅仅务农，连老婆也娶不到。 ” (Den som bara arbetar med jordbruk kan inte hitta sig en fru). Detta kombinerat med en törst av nyfikenhet på hur städerna ser ut, och tillvaron där med allt utbud attraherar unga i dag. Detta sammantaget driver många ungdomar att bege sig dit. Många av de ungdomar som flyttar till städerna önskar att de hade ett likadant liv som stadsborna. De har även en hunger efter att lära sig nya saker. Migrantarbetarnas status anses vara högre än böndernas. Men jämfört med de stadsfödda är deras status fortfarande rätt låg.

---

16 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 91

17 Lu Xueyi. *Dangdai Zhongguo Shehui Liudong*. Shehui Kexue wenxian Chubanshe. Sid: 306

18 Lu Xueyi. *Dangdai Zhongguo Shehui Liudong*. Sid: 313

De stadsfödda ser ofta ner på dessa människor på grund deras låga utbildningsnivå, samt att de tar samhällets smutsigaste och hårdaste jobb.¹⁹

Det är företrädesvis fadern i familjen som bestämmer sig för att flytta till någon stad för att hitta ett arbete. Det är mindre vanligt att modern eller att båda föräldrarna lämnar hembyn. Fadern är mer lämplig på grund utav att han har större fysiska resurser än modern, och kan därmed ta tyngre jobb. Eftersom deras utbildningsnivå oftast är rätt så låg så får migrantarbetarna många gånger arbeta med jobb som inte kräver intellektuell kapacitet, men kräver mycket muskelkraft. Det kan till exempel vara byggnadsjobb, industri & fabriksarbeten samt gruvarbete. Denna typ av jobb kräver muskelstyrka och är därmed bäst lämpad för män. Mäns lön är dessutom högre i förhållande till kvinnor för ett likadant jobb. Eftersom syftet för många familjer är att öka inkomsten så är fadern bäst lämpad till detta. Enligt uråldrig kinesisk tradition så har fadern och modern tydliga roller i en familj. Mannens roll är att försörja familjen, medan moderns roll är att ta hand om hemmet och barnen.²⁰ De migrantarbetare som har ett barn som är ogift har större press på sig att skaffa pengar. Speciellt om denne är en son. För att öka barnets chans att kunna hitta en bra partner så måste familjen skaffa kapital. Mycket pengar ökar familjens status i byn, vilket leder till att barnets möjlighet att hitta en bra partner ökar.²¹

I en undersökning av 161 migrantarbetarfamiljer så visade det sig att i 82 % av fallen så var det fadern som ensam flyttade för att söka arbete på annan ort. I endast 2.5 % av fallen så var det modern som ensam lämnade familjen. I de resterande 15.5 % av fallen så lämnade både modern och fadern hemmet.²²

Det vanligaste målet för en migrantarbetare är en annan provins eller en större stad inom den egna provinsen.²³ Den vanligaste anledningen till att de lämnar hembyn är av ekonomiska skäl. Många byar på den kinesiska landsbygden har inte de ekonomiska villkoren för att försörja alla dess invånare. Vilket leder till att många familjer inte får ekonomin att gå runt. Den lilla jord som de har att bruka kanske inte är stor nog för att försörja hela familjen. Vid ett

19 Lu Xueyi. *Dangdai Zhongguo Shehui Liudong* . Sid: 316

20 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 43

21 Murphy. Rachel. *How Migrant Labor Is Changing Rural China*. Cambridge Press. Sid: 107

22 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 31

23 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 92

sådant tillfälle så väljer en eller båda föräldrarna att flytta till ett ekonomiskt mer gynnsamt ställe. Valet av stad är ett svårt val för de flesta. De har otaliga variabler som måste beaktas. Om de flyttar till kusten så kan de tjäna mer pengar. Men att flytta dit och åka hem vid ledigheter tar både längre tid och är dyrare. Ju längre bort från hembyn de åker desto större är de kulturella skillnaderna. Dessutom är det kostsammare att bo och leva där. Om de väljer att flytta inom provinsen så är det närmare till hembyn. Men de kan inte tjäna lika mycket pengar som vid kusten.

Enligt en undersökning så svarade hela 34.8 % av de tillfrågade bönderna att de har flyttat till en annan provins för att söka arbete. 31.1 % svarade att de har förflyttat sig till en annan stad, men är fortfarande kvar i samma provins som hembyn. 19.3 % bor inom samma stad som deras övriga familjemedlemmar, men de är bosatta på en annan plats. Vid dessa tillfällen är det oftast så att familjen tidigare levde i en förort. Men för att få bättre chanser till ett jobb bestämmer sig ena eller bägge föräldrarna att bosätta sig mer centralt. Av de resterande så svarade 8.1 % andra platser. Medan 6.8 % inte visste exakt var de arbetade, eller lämnade inget svar.²⁴

När en migrantarbetare bestämmer sig för att avbryta sin vistelse i en stad för att återvända hem är de fem vanligaste anledningarna följande: Arbetslöshet, sjukdom, skador, graviditet eller familjerelaterade anledningar. En migrantarbetare är väldigt beroende av hur det ekonomiska läget är i den stad han/hon söker jobb i. Om tiderna är gynnsamma så är det enkelt att hitta ett arbete. Vid dystra tider så kan det ibland vara nästintill omöjligt att finna ett jobb. Det är få arbetsgivare som börjar må dåligt om de måste sparka en migrantarbetare. De vet att migrantarbetarna alltid kan gå tillbaka och försörja sig på sin jord.²⁵ De män som misslyckas och måste återvända hem på grund av ekonomiska skäl känner ofta en stor skam.²⁶ Under den tid som mannen har varit borta från hemmet har hoppet om ett bättre ekonomiskt liv gjort att familjen kunnat uthärda ensamheten. Men när pappan kommer hem tomhänt så spricker denna dröm. Vid ett sådant tillfälle får fadern utstå en stor skam. Det finns liten eller ingen förståelse för vad han har gått igenom.

---

24 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 32

25 Murphy. Rachel. *How Migrant Labor Is Changing Rural China*. Sid: 196

26 Murphy. Rachel. *How Migrant Labor Is Changing Rural China*. Sid: 200

En ny typ av migrantarbetare som har dykt upp på senare tid är de landlösa. Anledningen till att de inte äger någon jord är oftast att deras föräldrar bröt mot ettbarnspolitiken. Bestraffningen innebar att landet togs ifrån dessa bönder. Det finns många farhågor att denna grupp kan utgöra ett hot mot landets stabilitet. Eftersom de inte har tillgång till någon jord har de inget skyddsnät att falla tillbaka på. Om dessa människor skulle få svårigheter att finna jobb så kan de möjligtvis välja en brottslig bana för att försörja sig.²⁷

När man diskuterar samhällsproblem i Kina så vänds ofta kritiken mot migrantarbetarna. Bland annat beskylls de för kriminaliteten och de smutsiga gatorna som råder i städerna.²⁸ Att hitta ett jobb är inte alltid lätt för migrantarbetarna. Konkurrensen om arbetstillfällen har blivit ännu tuffare efter finanskrisen. De flesta nyanlända migrantarbetarna saknar ett kontaktnät och social tillhörighet i städerna, vilket är en stor nackdel om man söker jobb, eftersom många arbeten fås genom personliga kontaktnät. Det kan gå veckor innan de hittar ett jobb. För de med mindre tur kan de gå månader. De som inte kan hitta en försörjning får snabbt problem med ekonomin. Pengarna som ska gå till mat blir mindre och mindre. Hungern kommer dagligen på besök. Den dröm de hade om snabba pengar känns mer avlägset. Vid denna tidpunkt väljer en del att återvända hem till byn. Andra stannar kvar men väljer en kriminell bana.²⁹ De vanligaste brotten som migrantarbetarna begår är stöld, prostitution, sexköp, narkotikabrott, skattefiffel, våldtäkt och mord.³⁰

I Svensk media har mycket fokus legat på migrantarbetarna. Betoningen har ofta legat på de jobb och den sociala status som migrantarbetarna har, och det har skapat en bild av att de är förlorare i det kinesiska samhället.³¹ Det stämmer att de flesta arbeten de erbjuds anses vara en aning smutsiga och fysiskt krävande. Men man får inte glömma att de allra flesta faktiskt skapar sig bättre förutsättningar. Både för sig själv och för sin familj rent ekonomiskt. År 2005 skickade migrantarbetarna hem nästan 30 miljarder US dollar till sina familjer.³² Den planerade utbildningen för barnet eller ett hus kan bli realitet. Trots det stora utrymmet i

---

27 http://www.china.org.cn/china/2009-10/26/content_18769335_2.htm 2009-12-01

28 Lu Xueyi. *Dangdai Zhongguo Shehui Liudong*. Sid: 317

29 Zeng Shaoyang & Tang Xiaoteng. *Shehui Bianqian Zhong De Nongmin Liudong*. Sid: 379

30 <http://www.chinaue.com/html/2005-11/2005113014145842751.htm> 2009-12-01

31 <http://hd.se/kronikor/2009/10/16/kinas-gloemda-miljoner/> 2009-12-17

32 Murphy. Rachel. *How Migrant Labor Is Changing Rural China*. Sid: 47

svensk media som migrantarbetarna har fått så har deras barn fått minimal uppmärksamhet, än fast de påverkas av familjesituationen för livet.

Hur de barn som lämnas kvar påverkas

Många barn som blir lämnade är fortfarande i småbarnsåldern. De vet ofta inte var pappa eller mamma befinner sig eller vad de jobbar med. Den förälder som åker iväg för att söka arbete kommer sällan hem. I genomsnitt är de hemma lite mer än en månad per år. Den vanligaste tidpunkten för hemkomst är vid det kinesiska nyåret, månfestivalen eller vid skördetider.³³ De som bor i närheten av hembyn har lättare att besöka sin familj. Men de som bor i en annan provins har inte samma gynnsamma villkor att bege sig hem. De måste spendera mycket tid och pengar för att ta sig hem. Eftersom jobbet kräver mycket tid så kan de hindra dem från att besöka familjen. Det är bara under nationaldagsveckan och det kinesiska nyåret som alla arbetare har ledigt i en hel vecka. Under dessa veckor är det dessutom väldigt dyrt att åka hem. Det är oerhört många som vill åka hem under just den tiden, vilket gör att priserna på tågbiljetter stiger. Enligt traditionen så måste migrantarbetaren ge presenter till sina nära och kära när de åker hem. Dessa merkostnader kan medföra att migrantarbetarna väljer att inte åka hem så ofta.

Den korta hemvistelsen kan inte kompensera barnet för alla de månader som föräldern har varit borta. Den värme och kärlek som barnet går miste om påverkar dess uppväxt. I vissa fall så kan till och med den hemkommande föräldern vara en främling i barnets ögon. I en undersökning så svarade 15.6 % att de åker hem minst en gång per månad. 30.6 % av de tilltalade svarade att de besöker hemmet minst en gång var 1-3:e månad. 25.6 % svarade att de åker hem en gång var 4-6:e månad. 11.9 % svarade att åker hem en gång var 7-9:e månad. 13.1 % av de tillfrågade åker hem en gång var 10-12:e månad. Resterande 3.1 % besöker hemmet mindre än en gång per år.³⁴

När en förälder åker ut för att jobba så stöter han/hon på nya värderingar och nytt tänkande. När föräldern väl kommer hem så delar de oftast med sig av vad de har sett och upplevt. Det

---

33 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 92

34 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 34

ger barnet en större uppfattning och inblick om världen utanför hembyn.³⁵ Det hårda arbetet som migrantarbetarna utför kan även inspirera barnet. Det kan resultera i att barnet tar mer initiativ hemma. Detta kan vara att mata djuren, städa med mera.³⁶ Föräldrarna visar barnet att livet inte är så lätt utan man måste hela tiden arbeta hårt för att utveckla sig själv.

Dock så är det väldigt många som inte blir inspirerad av det föräldern gör. Tvärtom så resulterar det i att motivationen till skolarbete minskar. De flesta barnen gjorde bra ifrån sig tidigare. Men efter det att ena föräldern lämnade familjen så har betygen försämrats.³⁷ De lärare som barnen har är inte så insatta i hur de mår. Lärarna anser att de ansvarar för att barnet skall lära sig någonting. Men de anser inte att de behöver göra någonting om ett barn får illa på grund av dess familjeomständigheter.³⁸ Det är bara när barnet bryter mot någon av skolans regler eller att dess betyg är mycket dåliga som läraren kontaktar familjen.³⁹

Före reformerna var många familjer på landsbygden ovilliga att spendera pengar på högre utbildning för sina döttrar. Enligt kinesisk tradition så måste flickan lämna sin familj när de gifter sig. Föräldrarna ansåg att man ”gödde en gris åt någon annan”. Men detta tänkande är mindre vanligt idag i och med att böndernas levnadsstandard har höjts.⁴⁰

Barnet och den ena föräldern kanske inte hade en nära relation till varandra tidigare. När föräldern väl åker bort för att arbeta så kan barnet upptäcka ett tomrum i familjen. Det som tidigare fanns där tog barnet för givet. Detta kan skapa ett annat perspektiv hos barnet. Föräldern som barnet tidigare inte tyckte om blir viktigare i dennes ögon. Barnet börjar se de goda egenskaperna som föräldern har, istället för att bara titta på de dåliga sidorna. Barnet kan börja känna saknad. Men när föräldern väl kommer hem så byts saknaden ut mot ett glädjerus.⁴¹ En familj som har en migrantarbetarförälder har i regel mer pengar än de övriga familjerna. Vad familjen väljer att spendera pengarna på kan vara nya leksaker och kläder till barnet. De kanske bygger ett nytt hem eller så väljer de att spara inför framtiden. En dröm för

35 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 97

36 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 270

37 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 11

38 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 89

39 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 90

40 Murphy. Rachel. *How Migrant Labor Is Changing Rural China*. Sid: 97

41 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 114

många familjer är att skicka deras barn till ett bra universitet. Om familjen ska lyckas med det så måste de spara under en längre period.⁴² Trots att standarden höjs när någon förälder lämnar hemmet så känner barnet ändå en avundsjuka mot de familjer som har bägge föräldrarna hemma. Pengar är inte det viktigaste utan en hel och lycklig familj är vad som barnet helst av allt vill ha.⁴³

Den uppmärksamhet som barnet går miste om tär på dess självkänsla. Barnet känner sig inte omtyckt och det kan skapa onda cirklar. Första stadiet som man har identifierat är att det går sämre för barnet i skolan. De slutar att lyssna på lärarna och börjar bete sig illa emot sina klasskamrater. De regler som finns i skolan bryr de sig inte om och när läraren försöker konfrontera barnet så ljuger denne. Barnet kan senare börja umgås i dåliga kretsar vilket kan göra att de börjar begå brott. De har även en tidigare sexdebut. Den ringa uppmärksamhet som barnet får hemma kan påverka negativt på andra sätt också. Barnet får en tendens att inte kunna hantera pengar. Så fort någon ger barnet pengar så är de spenderade på nolltid. Barnet kan även börja strunta i sin egen säkerhet. De kanske inte tänker sig för när de ska korsa en gata på väg till skolan.⁴⁴ Allt detta är signaler på att barnen inte känner sig tillräckligt omhändertagna och uppmärksammade.

Kommunikation mellan migrantarbetare och deras familjer

Telefonen har blivit det vanligaste kommunikationsmedlet när föräldern kontaktar hemmet. Tyvärr är telefonkostnaderna rätt så höga för en migrantarbetare så det blir oftast korta och intensiva samtal. Man pratar om hälsan, hur det går i skolan och så vidare. Allt praktiskt tas upp, de glömmer eller hinner inte prata om djupare saker som är väldigt viktiga för relationen mellan föräldern och barnet. En undersökning som ville besvara hur ofta familjerna har kontakt med varandra visade följande: 26.4 % tar kontakt med varandra varje vecka. 17.6 % tar kontakt en gång var 8-15:e dag. 16.4 % tar kontakt en gång var 16-30:e dag. 18.2 % håller kontakt med 1-3 månaders mellanrum. 12.6 % håller kontakt med 4-6 månaders mellanrum.⁴⁵

---

42 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 130

43 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 124

44 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 13

45 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 37

Ytterligare en orsak till att kommunikationen försämras är att många familjer saknar en egen telefon. I ovanstående undersökning visade det sig att bara 51.2 % av familjerna hade tillgång till en egen telefon.⁴⁶ Samma undersökning tog även upp frågan hur länge barnet och migrantarbetarföräldern pratar med varandra vid varje samtal. 17.4 % pratade mindre än en minut. 36.1 % av de tillfrågade pratade mellan 1-3 minuter. I 23.2 % av fallen pratar dem mellan 3-5 minuter. 12.9 % av de tillfrågade pratar i snitt mellan 6-10 minuter. 9 % pratar mellan 11-30 minuter. Bara 1.3 % pratar längre än 30 minuter.⁴⁷

Brev är inte så vanligt. Många migrantarbetare har inte möjlighet att skriva på grund av att deras utbildningsnivå är för låg. Även om migrantarbetaren är läs och skrivkunnig så är barnet ofta för liten för att förstå. Migrantarbetarna förflyttar sig ofta. Där det finns jobb, dit flyttar han/hon. Detta gör det svårt för familjen i hembyn att veta exakt vilken adress denne bor på. Att skicka e-mail till varandra är också mycket ovanligt. Många äldre människor på landsbygden är inte vana vid att använda datorer. Dessutom är internet en tillgång som många familjer på landsbygden inte har.⁴⁸ Enligt en undersökning så använde 88.2 % av familjerna telefonen som det primära kommunikationsmedlet. 1.2 % av familjerna använder sig oftast av brev. 1.2 % av familjerna träffar sin migrantarbetarförälder väldigt ofta, så de ansåg att ringa var onödigt. 8.7 % kommunicerar inte med varandra. De pratar bara med varandra när föräldern kommer hem.⁴⁹

Det är oftast föräldern som är i en annan stad för att arbeta som tar initiativ till att ringa. De flesta jobbar långa dagar för att tjäna så mycket pengar som möjligt. När de jobbar är det svårt om inte omöjligt för familjen att nå honom/henne. Endast när det är rast eller när arbetsdagen är över kan de ta sig tid till att ringa hem.⁵⁰

---

46 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 38

47 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 39

48 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 36

49 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 37

50 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 37

De fyra vanligaste sätten som ett barn kan tas omhand på

När en eller båda föräldrarna lämnar sitt barn i hembyn så måste de bestämma sig för vem som ska ta hand om barnet. Det finns många alternativ, men det finns fyra sätt som är i särklass vanligast. Det första och mest förekommande är att ena modern eller fadern tar hand om barnet. Det andra är att någon av mamman eller pappans föräldrar tar hand om barnet. Det tredje är att någon släkting, nära vän eller granne tar hand om barnet. Det fjärde alternativet är att barnet tar hand om sig själv, eller att något syskon tar hand om barnet.⁵¹

En undersökning som tog upp frågan vem det är som tar hand om barnet i en migrantarbetarfamilj fick fram följande svar: I 2.6 % av familjerna var det fadern som tog hand om barnet. I 76.6 % av fallen var det modern som skötte barnet. I 16.9 % av familjerna var det barnets far- eller morföräldrar som tog hand om denne. I 2.6 % av fallen så tog barnet hand om sig själv eller av en syster/bror. Bara 1.3 % av familjerna överlät sitt barn till en annan släkting, granne eller nära vän.⁵² Denna undersökning visar att det är vanligast att barnets ena förälder tar hand om barnet. Om barnet inte bor med sina föräldrar så är den negativa påverkan högre. Detta är någonting som föräldrarna vill undvika i så stor grad som möjligt.

De medföljande exemplen är tagna ur boken *Guanzhu Liushou Ertong* ("Efterlämnade barn på Kinas landsbygd"). Allting är baserat på intervjuer av barn i olika åldrar. De olika texter som har valts ut är för att exemplifiera alla de fyra sätt som ett barn kan tas omhand på. Dock är alla fall individuella och kan inte representera gruppen som helhet.

En ensam förälder tar hand om barnet

När ena föräldern lämnar hemmet så uppstår genast en stressig situation för kvarvarande förälder. Det finns fortfarande ett jobb att sköta, ett hem att städa, barn som skall ha omsorg och mat att äta. Allt detta som tidigare har delats av två föräldrar skall nu en klara av. Detta resulterar i att tiden för barnet starkt reduceras. Den uppmärksamhet och stöd som barnet

---

51 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 93

52 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 42

behöver blir det mindre av. Ibland kan den stress som föräldern får utstå, skapa aggressioner som senare kan gå ut över barnet via skäll eller barnaga.

Tiden då den hemmavarande föräldern behöver arbeta så måste barnet följa med ibland. Vissa gånger kan föräldern ha tur att någon granne eller släkting ställer upp och tar hand om barnet. Men varken släktingen eller grannen har samma kärlek till barnet som barnets föräldrar. Ibland så bryr de sig inte, trots att barnet behöver stor uppmärksamhet. På landsbygden är det oftast pappan som har den högsta utbildningen. Om det är han som flyttar till en annan stad så kan det påverka barnets skolgång. De gånger barnet behöver hjälp med läxorna kanske inte modern kan förklara i lika stor utsträckning som fadern. Mammans roll på landsbygden är att se till att barnen klär sig ordentlig, får mat att äta och att sjukdomar får behandling så snabbt som möjligt. Om modern skulle lämna familjen för att söka arbete på annan ort så blir det faderns uppgift att ordna allt detta. I regel så har han dock inte lika stor erfarenhet inom detta område.⁵³

Följande text är från en flicka som bor i Shanxi provinsen. Hon är 15 år gammal och går sista året på högstadiet. Hennes pappa har lämnat hemmet för att arbeta på en annan ort och mamma är kvar för att ensam ta hand om flickan.

Efter det att fadern hade lämnat familjen för att söka arbete så tyckte hon att hemmet saknade känslan av trygghet. Hon tyckte att hon såg ut som ett föräldralöst barn jämfört med byns andra familjer där ingen förälder hade flyttat. När fadern lämnade dem för att leta jobb så förstod hon att världen utanför byn är väldigt stor. Samtidigt förstod hon att vi lever i ett pengasamhälle. Själens hennes har blivit tyngre. Hon kan inte finna ro till att studera. Hon behöver böcker och en bandspelare, för att hon snart ska skriva inträdesprovet till gymnasiet. Hon vill kunna läsa och förbereda sig. Hon önskar att pappa och mamma kunde motivera henne att studera mer, och stötta henne i hennes val.⁵⁴

Det är tydligt att barnet får mindre uppmärksamhet efter det att fadern lämnat dem. Mest troligen har modern fått mycket mer att göra nu när det bara finns en förälder i hemmet. Detta gör att den tid som hon brukar spendera på barnet dras ner. Effekten av den frånvarande uppmärksamheten gör att flickan känner sig ensam och nedstämd.

---

53 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 117

54 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 273

Barnets far- eller morföräldrar tar han om barnet

Väldigt många barn blir lämnade till dess far- eller morföräldrar. De positiva aspekterna är att de ofta har mycket tid för barnet i och med att de är pensionerade. Ibland har de även mycket kärlek att ge. Dock så kan den höga åldern och deras hälsotillstånd vara ett fysiskt hinder när barnet vill leka och utveckla sig. Ibland kan det även gå så långt att barnet måste själv ta hand om sina far- och morföräldrar. Kinas pensionerade bönder har dessvärre en låg utbildningsnivå. En stor del är analfabeter så de kan inte hjälpa barnet speciellt mycket när läxorna ska göras.⁵⁵ Dessutom anser vissa far/morföräldrar att det inte är deras uppgift att hjälpa barnet med dess skolgång. Utan de anser att det är skolans uppgift att lära barnen saker.⁵⁶ Barnets far- eller morföräldrar har oftast dålig ekonomi. Den mat och de kläder som barnet får är oftast av dålig kvalitet. Vissa känner en stor kärlek till barnet och det kan göra att de ibland har svårt att säga ifrån. De tänker kortsiktigt och låter barnet göra som den själv behagar. Allt för att inte mista barnets uppskattning. Detta kan resultera i att barnet blir bortskämt och får svårigheter att underkasta sig regler. Den kulturella skillnaden mellan barnet och dess mor- eller farföräldrar kan göra att de inte pratar så ofta med varandra. Detta kan göra att barnet börjar hålla sig för sig själv och slutar att umgås med sina vänner.⁵⁷

Barnets hygien kan även påverkas negativt. Dess mor- eller farföräldrar bryr sig inte så mycket om barnets hygien. Detta kan leda till smutsiga kläder, oren hy med mera. Detta på grund utav att barnets mor/farföräldrar har ett omodernt tänkande. De tänker på vilken hygienstandard som rådde när de var unga.⁵⁸

Det andra exemplet är en pojke från Shanxi provinsen. Han är 7 år och är inne på första året i skolan.

När han var 4 år så lämnade pappa och mamma honom för att söka jobb. Han har hela tiden bott hos sin farfar och farmor. Hela familjen kan bara träffas runt det kinesiska nyåret. De kläder han har på sig är smutsiga och trasiga. Hygienen är inte den bästa heller. Han säger att farmor och farfar inte har några pengar. De har aldrig köpt någon god mat åt honom. De kan ibland slå

---

55 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 93

56 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 243

57 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 131

58 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 48

honom också. Om han kan bo med pappa och mamma så kan de köpa god mat. Det är det han helst av allt vill. Att de ska kunna bo tillsammans. Då kan farmor och farfar ge honom ett par skor och sluta slå honom.⁵⁹

Denna unga pojke har ett typiskt tänkande för sin ålder. Det emotionella tänkandet är inte fullt utvecklat än. Däremot är hungern efter materiella ting större. Om föräldrarna lyckas med att tjäna bra med pengar så kommer förhoppningsvis pojkens drömmar om bättre mat och nya skor gå i uppfyllelse.

En nära vän, granne eller släkting tar hand om barnet

Om föräldrarna lämnar över barnet till en nära vän, en granne eller en släkting så tar de i regel hand om barnet på ett bra sätt. De ser till att barnet sköter sig, klär sig ordentligt och får mat på bordet. Men dock så finns det inte motivation att gå längre. De går sällan in på djupet när barnet har det tufft. Samma sak är det med barnets skolgång. Motivationen att hjälpa barnet med skolan är en bristvara. Om grannen, släktingen eller vännen har egna barn så kommer de i regel att ge dem mer uppmärksamhet. Migrantarbetarens barn kan vid ett sådant tillfälle börja känna sig ensam och oälskad.⁶⁰

Följande exempel är från en ung tjej på 15 år som går första året på högstadiet.

Hennes broder, mamma och pappa är alla i Beijing för att arbeta. När hon var liten så bodde hon alltid hos sin farfar och farmor. Men när hon var 10 år så dog hennes farmor. I år har hon flyttat till en liten stad för att börja högstadiet. Hon bor ofta inne på skolområdet. På helgerna åker hon till sin faster för att bo där. Fastern brukar hjälpa henne med studierna. Fastern hjälper henne också med att tvätta vinterkläderna. Men hon tycker att fastern bara bryr sig om sina egna barn. Fastern frågar inte ens hur hon mår. Hon tycker att det känns onaturligt att bo där. Det hon vill göra vågar hon oftast inte göra. Hon säger också att hon pratar sällan med sin faster. Det hon brukade prata om med sina föräldrar döljer hon nuförtiden. Hon är dessutom ofta sjuk. När hon är sjuk får hon också gå och köpa sina mediciner själv. Det är sällan som hon berättar det för sin faster. För hon kommer ändå inte att hjälpa henne. De helger hon är väldigt sjuk försöker hon med all sin kraft att inte hosta. För hon är rädd att fastern ska höra.⁶¹

---

59 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 266

60 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 93

Den unga tjejen i denna text känner att fastern inte ger henne den kärlek och trygghet som hon behöver. Den skillnad i uppmärksamhet som fastern ger sina egna barn och flickan i texten skapar en känsla av utanförskap.

Barnet tar hand om sig själv, eller ett syskon tar hand om barnet

I sämsta fall får barnet ta hand om sig själv, eller att något syskon tar hand om barnet. Detta är ovanligt men händer de gånger familjen inte har något annat val. Oftast så uppstår denna situation när barnet är i tonåren och föräldrarna anser att han/hon kan klara sig på egen hand.

I denna situation finns det ingen som över huvudtaget kan kontrollera eller motivera barnet att studera. När en människa är ung är det svårt att förstå hur viktigt det egentligen är med studier. Därför väljer de oftast att leka bort tiden istället för att sätta sig ner och göra sina läxor. De gånger barnet behöver hjälp med sina läxor är det inte säkert att dess syskon kan hjälpa denne. Detta resulterar i att barnet kan hamna efter i skolan. Ett fåtal halkar efter så mycket att de börjar skolka.⁶² När det inte finns någon vuxen i närheten är tryggheten väldigt låg. Den värme och kärlek som en förälder kunnat ge går barnet även miste om. Ett hem utan föräldrar kan också innebära risker för barnet. Om barnet skulle bli sjukt så finns det ingen som kan ta hand om denne. Om barnet skulle behöva akut sjukvård kan föräldrarnas frånvaro göra att denne får vård i ett mycket senare skede än vad som skulle vara nödvändigt.

Tidigare så ansvarade barnets föräldrar för att huset städades och att barnet fick mat på bordet. Nu när föräldrarna är borta så lär sig barnet att ta mer ansvar i hemmet. Föräldrarnas frånvaro gör att familjen saknar ledarskap. Utan detta kan tryggheten i hemmet påverkas. Avsaknaden av detta ledarskap kan även påverka barnets uppfostran. Barnens ringa livserfarenhet gör att de inte vet vad som är rätt och fel. När de begår ett misstag eller gör någon illa så finns det ingen där för att säga åt dem vad som gäller. Normer och regler eftersätts.

Följande exempel är från en ung tjej som går tredje året på högstadiet.

---

61 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 51

62 Ye Minzhong & Murray, James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 95

Hennes pappa har redan varit utanför byn och arbetat i mer än 20 år nu. Efter det att mamma dött så fick hon bo med sin stora syster och farfar. Eftersom farfar är mycket gammal så är det hennes stora syster som sköter hemmet. I vanliga fall är relationen mellan de två systrarna stabilt. På veckodagarna brukar hon bo på skolan och hon åker hem på helgerna. Varenda gång hon kommer hem så måste hon hjälpa sin stora syster med allting både utanför och innanför hemmet. Det kan till exempel vara att arbeta på fältet, mata djuren, hämta vatten och städa rummen med mera. I vanliga fall så har hon endast tid på kvällen för att studera. De gånger hon inte jobbar tillräckligt snabbt så kan hennes storsyster skälla ut henne. Vid sådana tillfällen brukar hon känna stor stress. Hennes syster har ännu en gång hittat en pojkvän. Om en till två år så kanske storsystemen gifter sig. Hon är rädd att storsystemen då kommer att flytta ut. Då kommer hon och farfar inte att ha någon som tar hand om dem.⁶³

Familjen saknar det ledarskap som en förälder kan ge. Utan detta så försvinner en del av tryggheten i familjen. Det skapar även en stressig situation för systemen som måste ansvara för hemmet. Denna stress kan senare gå ut över den unga systemen i form av skäll. Vidare är de ovissa framtida förutsättningar ett föremål för ytterligare stress.

---

63 Ye Minzhong & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong*. Sid: 51

De medföljande barnen påverkas i mindre grad negativt än de som lämnas kvar i sina hembyar. Eftersom barnen följer med sin mamma och pappa så går de inte miste om den kärlek och värme en hel familj kan ge. Om ett barn växer upp i en by så får den en begränsad uppfattning om hur omvärlden ser ut. De barn som växer upp i till exempel Beijing eller Shanghai får se mer av omvärlden vilket ger en bredare allmänbildning och vidare syn på omvärlden. Många av de som bor länge i städerna ändrar radikalt uppfattning om landsbygden. Det som tidigare var deras hem blir någonting de ser ner på. En del börjar anse att de människor som kommer ifrån landsbygden har dålig hygien och är lantliga. Viljan att fara tillbaka till hembyn blir även mindre. Likaså kunskapen om hur man driver ett jordbruk.⁶⁴

Det är dyrare att leva i städerna. Detta gör att den ekonomiska påfrestningen på familjen kommer att öka. För en familj så räcker pengarna längre i hembyn än vad de gör i städerna. De kanske måste börja spara in på utgifterna för att få ekonomin att gå runt. Detta resulterar i att standarden för barnet sänks. För vissa familjer blir livet i städerna extra hårt. De kanske inte hittar jobb eller så inbringar det arbete de har inte nog med inkomst. I värsta fall kan det leda till att familjen måste använda barnet för att tigga till sig pengar.

Barnen stöter på många sociala problem som de inte får uppleva i sina hembyar. Statsborna ser ofta ner på dessa barn. De anser att barnen är smutsiga, dåligt uppfostrade och ibland farliga. Detta gör det svårt för dem att bli accepterade och integrerade i samhället.⁶⁵

Hur deras skolgång påverkas

Kina har ett komplext folkbokföringssystem som kallas för hukou. Enligt detta system så blir man permanent registrerad i den provins ens föräldrar kommer ifrån. Om man till exempel bor i Beijing men är registrerad i en annan provins så har man inte samma rättigheter till pension och skolgång som vanliga Beijingbor. Om ett barn från landsbygden vill gå i en vanlig skola så måste de betala en högre skolavgift än stadsborna. Därför väljer de flesta att gå i skolor som är speciellt anpassad till just migrantarbetarnas barn. I Beijing finns det cirka

---

64 Murphy, Rachel. *How Migrant Labor Is Changing Rural China*. Sid: 109

65 Murphy, Rachel. *Labour Migration And Social Development In Contemporary China*. Sid: 97

200 stycken skolor av detta slag.⁶⁶ Uppemot 85 % av alla migrantarbetarbarn väljer att gå på dessa skolor, medan cirka 15 % går på vanliga skolor.⁶⁷ I snitt kostar det cirka 300 kronor per termin, eller 60 kronor per månad.⁶⁸ Detta är väldigt billigt. Men den låga avgiften gör att många skolors ekonomi blir ansträngd. De skolor som har råd bygger och renoverar när de har möjlighet. Men de med sämre ekonomi får nöja sig med enklare lokaler. De skolor som har väldigt ansträngd ekonomi måste ha sina lektioner i gamla parkeringshus eller liknande lokaler. Dessa saknar oftast tillräckligt med ljus. Vissa lokaler saknar till och med toaletter. Vid en sådan skola måste eleverna söka sig till en allmän toalett vid sidan av skolan.⁶⁹

Dessa skolor är bättre anpassade för migrantarbetarna än vad de vanliga skolorna är. Eftersom migrantarbetarna ofta börjar jobba tidigt varje dag så öppnar skolorna sina portar tidigare. En vanlig skola brukar öppna vid 07:45. Medan dessa skolor brukar öppna vid 05:45.⁷⁰

Dessvärre är många av de skolor som är anpassade för migrantarbetarnas barn illegala. De har inte registrerat sig hos de lokala myndigheterna. Lösningen för många skolor är att muta polisen så att de inte blandar sig i.⁷¹ En sidoeffekt av detta är att skolan inte kan ge barnen ett officiellt betyg när de har slutfört studierna. Eftersom barnens hukou är av fel art så finns det ändå ingen möjlighet för dem att gå på en gymnasieskola i städerna. Detta även om de skulle ha gått på en vanlig skola. Det enda alternativ som återstår om man vill studera vidare är att fara tillbaka till hemprovinsen. Vilket många föräldrar väljer att göra när barnet har slutfört 3 - 4:e året.⁷²

Vissa skolor drivs i privat regi. En del investerare vill ha maximal avkastning och ser till att spara inom så många områden som möjligt.⁷³ Detta kan leda till stora elevgrupper och trånga klassrum. Om ventilationen är bristfällig kan det leda till att sjukdomar sprids lättare inom elevgruppen.

---

66 Li Peilin. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi*. Shehui Kexue Wenxian Chubanshe Sid: 207

67 Li Peilin. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi* Sid: 292

68 Li Peilin. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi* Sid: 212

69 Li Peilin. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi* Sid: 215

70 Murphy. Rachel. *Labour Migration And Social Development In Contemporary China*. Sid: 101

71 Murphy. Rachel. *Labour Migration And Social Development In Contemporary China*. Sid: 99

72 Murphy. Rachel. *Labour Migration And Social Development In Contemporary China*. Sid: 108

73 Li Peilin. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi* Sid: 214

De gånger barnet flyttar med dess föräldrar så måste de möjligtvis byta skola. Detta är vanligt då föräldrarna ofta byter jobb. Eftersom skolorna ofta har olika system och böcker kan det skapa problem för barnet. Barnet kan lätt halka efter. Vid ett sådant tillfälle brukar läraren ge barnet massor med läxor. Om barnet ändå inte skulle hänga med, så brukar läraren tänka att han/hon får skylla sig själv. Men det finns även lyhörda lärare som ger barnet extra lektioner när han/hon behöver det.⁷⁴

I Kina måste alla som går i skolan lära sig rikskinesiska. Det ger alla barn som bor i Beijing och andra rikskinesisk talande familjer ett försprång. Barn som kommer ifrån landsbygden har i regel en annan dialekt och måste spendera mycket tid till att lära sig rikskinesiska.⁷⁵

Vissa av lärarna på dessa skolor har inte tillräcklig behörighet. Trots detta och att skolorna oftast har ansträngd ekonomi så är kvaliteten på själva undervisningen godkänd. Jämfört med skolorna på landsbygden så har dessa högre kvalitet.⁷⁶ Nivån på lärarnas kunskap kanske är lite lägre än de vanliga skolornas lärare, men de har oftast ett större engagemang. När ett barn behöver hjälp så är de oftast snabbt där för att hjälpa denne.⁷⁷

---

74 Li Peilin. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi* Sid: 216

75 Li Peilin. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi* Sid: 200

76 Murphy, Rachel. *Labour Migration And Social Development In Contemporary China*. Sid: 106

77 Li Peilin. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi* Sid: 221

Enligt beräkningar så har fortfarande 130 miljoner bönder antingen inte tillräckligt med mark för att försörja sin familj på jordbruk, eller så är byns ekonomiska skick så illa att de inte kan försörja sin familj på annat arbete.⁷⁸ För att kunna tillfredsställa familjens behov av föda så måste dessa söka sig till städerna för att skaffa pengar. Därför förväntas migrationen till städerna att öka de kommande åren.

Enligt migrantarbetarnas hukou är de fortfarande bönder. Trots att många av dem har bott en större del av sitt liv i städerna. Än så länge så får migrantarbetarna leva med detta. Eftersom det för tillfället inte går att ändra på detta. Dock har systemet utsatts för mycket kritik av både västerländsk och kinesisk media. Huvudargumentet emot detta system är att det skapar en underklass och att migrantarbetarna inte får samma rättigheter. Fler och fler röster vill att systemet ska skrotas helt eller ersättas med någonting bättre. Idag är det inte klart vad som kommer att hända med detta system. Förhoppningsvis så kommer det att förbättras. Men det är bara framtiden som kan svara på detta.

En sak som är säker är att migrantarbetarna kommer att utveckla sig själva hela tiden. De rättigheter som tidigare var någonting okänt får fler och fler kunskap om. Tidigare så var migrantarbetarna dåliga på att organisera sig. De strövade mest själv omkring på jakt efter kapital. Men på senare tid har de upptäckt att ett plus ett är mer än ett. Deras förmåga, insikt och vilja att organisera sig har blivit större. Fler och fler migrantarbetare blir även bättre integrerade i städernas samhällen.⁷⁹ Tidigare var det vanligare att migrantarbetarna stannade en kort period i städerna. Men den bilden tenderar att förändras. Fler och fler väljer nu att stanna i städerna en längre period.⁸⁰

Just nu finns det fler manliga migrantarbetare än det finns kvinnliga. Men i framtiden kommer de kvinnliga migrantarbetarna att öka i högre takt än de manliga. De vanligaste jobben som kvinnor väljer är arbeten inom klädindustrin, restaurangbranschen och att ta hand om andra familjers barn eller äldre människor.⁸¹ En tydlig trend är att fler migrantarbetare bestämmer

---

78 Murphy. Rachel. *How Migrant Labor Is Changing Rural China*. Sid: 1

79 Lu Xueyi. *Dangdai Zhongguo Shehui Liudong*. Sid: 337

80 Lu Xueyi. *Dangdai Zhongguo Shehui Liudong*. Sid: 321

81 Lu Xueyi. *Dangdai Zhongguo Shehui Liudong*. Sid: 310

sig för att bosätta sig permanent i städerna . De upptäcker att livet i städerna passar dem bättre. Kunskaperna om jordbruk som de en gång hade har glömts bort. De har anpassat sig så bra till stadslivet så att tankarna på att bli bönder igen intresserar dem inte längre.⁸²

---

82 http://www.china.org.cn/china/2009-10/26/content_18769335_2.htm 2009-12-01

De positiva effekterna av samhällsreformerna efter 1979 var enorma. Utländskt kapital flödade in till städerna vid Kinas östkust, vilket resulterade i att behovet av arbetskraft ökade radikalt. För att mätta denna efterfrågan på arbetskraft så började en våg av bönder att bosätta sig i där. Det är främst ungdomar som tar steget och flyttar dit. Men även äldre med, eller utan barn lockas av de pengar som man kan tjäna, och den spännande tillvaron som städerna erbjuder. De får ta slitsamma jobb, men de förbättrar ekonomin för dem själva, och för deras familj. Trots det ekonomiska lyftet så blev många av deras barn negativt påverkade. Avsaknaden av en eller båda föräldrarna gör att många barn började känna ensamhet, otrygghet och sämre självkänsla. Minskningen i uppmärksamhet påverkar även barnens prestation i skolan. Det vanligaste är att fadern eller modern ensam tar hand om barnen. Det är även mycket vanligt att barnens far- eller morföräldrar tar hand om dem. Dock så kan den höga åldern utgöra ett fysiskt hinder. Ibland så måste barnet ta hand om dem istället för tvärtom. När barnen skall göra sina läxor kan de oftast inte ge någon hjälp, eftersom utbildningsnivån hos de äldre på landsbygden är låg. Mindre vanligt men förekommande är att en nära vän, släkting, granne eller syskon tar hand om barnen.

De barn som följer med sina föräldrar till städerna påverkas mindre negativt än de som stannar kvar. De kan även åtnjuta en bredare allmänbildning och en mer lärorik skolgång. Dock så går de flesta i speciella migrantarbetarskolor. Dessa skolor har en låg avgift, men saknar den höga standard som vanliga skolor har. Många byar på den Kinesiska landsbygden har inte de ekonomiska villkoren för att försörja sina invånare, därför förväntas vågen av migrantarbetare med all sannolikhet att växa ett tag till.

Källförteckning

Zeng Shaoyang 曾绍阳 & Tang Xiaoteng 唐晓腾. *Shehui Bianqian Zhong De Nongmin Liudong* 社会变迁中的农民流□ (Migrantarbetarna i samhället som förändras) Wuchang: Jiangxi Renmin Chubanshe 江西人民出版社, 2004. ISBN: 7-210-03066- 2

Ye Minzhong 叶敏忠 & Murray. James R.. *Guanzhu Liushou Ertong* 关注留守儿童 (Efterlämnade barn på Kinas landsbygd) Beijing: Shehui Kexue Wenxian Chubanshe 社会科学文献出版社, 2005. ISBN: 7-80190-719-1/B·084

Li Peilin 李培林. *Nongmingong: Zhongguo Jincheng Nongmingong De Jingji Shehui Fenxi* 农民工: 中国进城的农民工的经济社会分析 (Migrantarbetare: En social och ekonomisk studie av migrantarbetarna i Kinas städer) Beijing: Shehui Kexue Wenxian Chubanshe 社会科学文献出版社, 2003. ISBN: 7-80149-896-8

Spence. Jonathan D.. *In Search For Modern China*. New York: W.W Norton & Company, 1999. ISBN: 0-393-97351-4

Naughton. Barry. *Growing Out Of The Plan*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. ISBN: 0-521-47055-2.

Murphy. Rachel. *How Migrant Labor Is Changing Rural China*. Cambridge: Cambridge Press, 2002. ISBN: 0 521 00530 2

Pan Qiangen 潘强恩 & Qian Jiabao 前家宝. *Zhongguo Nongcun xue. Xia* 中国农村学. 下 (en studie av Kinas landsbygd. Andra delen) Beijing: Zhonggong Zhongyang Dangxiao Chubanshe 中国中央党校出版社, 1997.

Lu Xueyi 陆学艺. *Dangdai Zhongguo Shehui Liudong* 当代中国社会流动 (Social mobilitet i dagens Kina) Beijing: Shehui Kexue wenxian Chubanshe 社会科学文献出版社, 2004. ISBN: 7-80190-283-1

Murphy. Rachel. *Labour Migration And Social Development In Contemporary China*. New York: Routledge, 2009. ISBN: 978-0-415-46801-5

Luyn. Floris-Jan Van. *A Floating City Of Peasents*. New York: The New Press, 2008. ISBN: 978-1-59558-138-9

Zhou Yongping 周拥平. *Kankan Tamen* 看看他们 (Titta På Dem) Beijing: Zhongguo Qingnian Chubanshe 中国青年出版社, 2004. ISBN: 7-5006-5731-5

Hägerdal. Hans. *Kinas Historia*. Lund: Historisk Media, 2008. ISBN: 978-91-85507-98-6

Internet källor

Nerladdad 2009-12-01

Zhou Jing. (2009): *China's new generation of migrant workers*

http://www.china.org.cn/china/2009-10/26/content_18769335_2.htm

Nerladdad 2009-12-17

Leijonhufvud. Göran. (2009): *Kinas glömda miljoner*

<http://hd.se/kronikor/2009/10/16/kinas-gloemda-miljoner/>

Nerladdad 2009-12-01

<http://www.chinaue.com/html/2005-11/2005113014145842751.htm>